

• „Kiri” on rubriik, kus avaldame eri inimeste avalikke ja sageli isiklikke pöördumisi, olgu adressaat võime- esindaja või ema või keegi teine, kellele süda parasjagu kirjuta- ma kutsub.

Noore täis- kasvanu uue elu ehmatus saab kesta vaid kindla aja.

Saatja: Annette Nordmann, töötav tudeng
Kellele: Tõnis Lukas, haridus- ja teadusminister
Koopia: Tartu ülikooli üliõpilaskond

Tudengite meeleavaldus

FOTO: ILMAR SAARAS

Tudengitele tasuta raha? Ärme pikendame lapsepõlve

Midagi on meie ootustes väga vales- ti läinud. Tartu tudengite meele- avaldus 29. augustil viitas sendi- kõlina saatel kõrghariduse ala- rahastusele. Rahalistes raskustes pole mitte ainult tudengid, vaid ka kõrg- haridus üleüldiselt.

Tartu ülikooli üliõpilaskonna esimees mainis, et praegused riiklikud õppetoetused on vastuolulised, sest enamikul õpi- lastel pole võimalik nende kaudu õpin- guid esikohale seada. Tudengilt eeldatakse, et ta käib kooli kõrvalt veel töö ja seda sellisel koormusel, et tasutud saaksid nii üür, kommunaal- kui ka ülejäänud elamiskulud.

Ja muidugi, üks see vanemate ar- velt tule. Kui oma võsukest õpingu- te ajal toetada, on vanemate jaoks tegemist ikka pörutavalt suure väl- jaminekuga. Varem kodus elanud noormees või neiu peab teise lin- na ülikooli minnes hakkama maksma üüri ja muid kulutusi. Lapsevanema enda elukvali- teet aga halveneb. Kus- kilt peab nüüd ju kuidagi kokku hoidma, et lapsel oleks võõras kohas katus pea kohal.

Ent noore täiskasvanu uue elu ehmatus saab kesta vaid kindla aja. Paari kuu pärast pole uus linn ega ülikool enam nii võõrad ja on jul- gem hakata uusi seiklusi ot-

sima – tööle minna. Nii saab tasapisi vanema- te koormat vähendada.

Lihtsalt niisama ei saa midagi. Minagi ar- van, et tudengielu raskus on alahinnatud. Kui- das täisväärtusliku kvaliteediga kõrgharidust omandada, kui peaaegu iga laupäev-püha- päev ehk õppimiseks mõeldud aeg läheb ligi 12-tunniste vahetuste nahka, rääkimata töö- päevade õhtutest või hommikutest? Seega ku- lubki õpingutele mõeldud aeg sellele, et lihtsalt ellu jääda.

Küll ei oleks õige tuden- gite kooli kõrvalt töö- tamist täielikult vä- listada. Olen güm- naasiumi ja ülikooli ajal järje- pidevalt töö- lal käi- nud ning avasta- sin, kui palju eeliseid annab mul kogemus mulle tööturul.

Mu tööpositsiooni prestiižsus on võib-olla kaheldav, ent kui mu CV näitab järjepidevalt töö ja õpingutega žongleerimist, võib see näidata minu usal- dusväärsust, kogemusi ja töö- kust. Kui kooli- ja töoasjad on kõik õigeks ajaks tehtud, viitab see ka heale ajaplaneerimis- kusele.

Nõustun, et ei saagi hästi õppida, kui töö nõuab oma osa.

Õpilane on õpilane ja töötaja on töötaja. Töö- andja nõuab töötajalt, et prioriteediks oleks töö, aga kool nõuab õpinguid.

Boonused tulevikuks. Pigem ei tohiks koo- li kõrvalt töötada sellisel määral, nagu paljud tudengid seda praegu teevad. Aga kindlasti ei tohiks tööpotsentiaali nurka heita, elukõige kaaludes ülikooli kõrvalt töötamise boonu- seid, mida need tudengile tulevikuks annavad. Toetused peaksid olema tugisambad, mis annavad tudengile rohkem aega õppida,

Tööandja nõuab töötajalt, et prioriteediks oleks töö, aga kool nõuab õpinguid.

aga viisil, et tudeng ka tööturul saama- tuks ei jää. Eelkõige ei tohi unustada, et tööta- vatel õppuritel on kaks olulist prioriteeti: kool ja töö. Ja nende vahel tuleb leida harmoonia. Üks toetab üht ja teine teist, aga mitte nii, et kumbki jääb taustalauljaks.

Me kõik tahaksime, et lapsepõlve elu ker- gus kestaks pikemalt, aga see oleks vaid ilus unenägu. Toetused pole põnnipõlve jätkuks mõeldud ja on selgemast selge, et edaspidi lä- hebki aina keerulisemaks.

Elu alustavate noorte kohmakat maandu- mist saab siiski veidi pehmemdada. Tudengi- toetuste süsteemides peavad hakkama puhu- ma uued tuuled, mis võtaksid tudengit kui täiskasvanud inimest, mitte kui oma vanema- te vastutust. •

Annette Nordmann
arvamustoimetuse praktikant

Katuse toimimiseks peab vesi katuselt minema pääsema

Lamekatuste ehituse ja hooldusega tegeleva OÜ Evari Ehitus juht Rein Kala ütleb, et katuse hooldusele tuleks hakata mõtlema juba projekteerimise faasis. Kindlasti vajab katus igal aastal ka hooajalist tähelepanu.

Majaomanike probleemid katusel on tingitud paljusi katuste mittejärjepidevast ülevaatusest, kaootilisest puhastamisest ja tagasi- hooldlikust hooldamisest. Juba katuste projek- teerimisel tuleks lahendada katuse olulised ehituslikud sõlmed selliselt, et katuste hool- damine ja korrashoid oleks võimalikult lihtne.

Soodsaim lahendus ei pruugi olla töökindlaim

Katusespetsid on kokku puutunud vihmavee äravoolusüsteemide lahendustega, kus vihma- vesi juhitakse katuselt ära läbi parapeti.

Tellija jaoks võib selline lahendus tunduda esmapilgul soodsana, kuid praktikas annab selliselt lahendatud vee äravool palju täien- davat tööd nii tellijale endale kui ka katust hool- davatele meistritele, keda tellija tulevikus appi kutsub – seega ei saa perspektiivis rääkida raha kokkuhoiust. Pikemas vaates osutub algselt soodsana tundunud lahendus hoopis kuluka- maks lahenduseks.

Läbi katuse parapeti vee äravoolu ehitamine nõuab väga läbimõeldud projektlahendust, väga korralikku ja professionaalset teostust ning hoolsat tellijat, kes suudab ja kellel jätkub aega järjepidevalt vee äravoolusüsteemi kontrollida, hooldada ja vajadusel remontida.

Selliselt lahendatud vee äravool katuselt nõuab kõrgendatud tähelepanu nii katuse ehitamisel kui ka pidevat ja kõrgendatud hoolt igapäevases elus.

Suvised probleemid on seotud ummistustega

Suvel peab hoolikalt jälgima, et vihmavee äravool ei ummistuks mehaaniliste setetega, milleks sagedamini on puude lehed, okkad ning muud katusele kogunenud mittevajalikud asjad. Äravooluava kaitsmiseks tuleb sellele paigal- dada prahisöel.

Vihmaveetoru ülemisse otsa ehk veesü- liti väljavooluava alla peab paigaldama vihma- veetorst piisavalt laiema/suurema vihmavee- lehtri, et katuselt läbi parapeti mööda veesülitit tulev vesi jõuaks lihtsalt vihmaveetorusse ning ei läheks vihmaveetorst mööda ega märgaks ja rikuks hoone seina.

Peab arvestama, et katuselt tulev veekogus on erinevatel päevadel erinev, mistõttu voolava vee trajektoor ei ole ühesugune, vaid muutub.

Foto: OÜ Evari Ehitus.

OÜ Evari Ehitus on 1991. aastal loodud ettevõtte, millest on täna- seks kasvanud Lõuna-Eesti juhtiv lamekatuste ehitaja. Ettevõtte peamine tegevusala on uute lameka- tuste ehitamine, soojustamine ning olemasolevate lamekatuste paran- damine, remontimine, renoveerimine, rekonstrueerimine. Samuti tehakse lamekatustele ülevaatusi, hooldust ja hüdroisolatsioonitöid.

Lamekatuste ehitamine nõuab eriala- seid teadmisi ja pikaajalisi kogemusi.

Oma ala professionaalide abi kasu- tades hoiate kokku aega, vahendeid ja saate katusele kindla garantii!

jääd, lumesegu, mis võib kogu maja kahjus- tada. Jää mõjub halvasti kogu vee äravoo- lusüsteemile, sest sulamisel see paisub ja mingil hetkel võib vee äravoolusüsteem liht- salt lõhki minna.

Selliselt ehitatud katuselt vee äravoo- lulahenduse korral on väga oluline, et vee äravoolusüsteem oleks pidevalt lahti/korras. Kindlasti peab vee äravoolusüsteem olema elektrilise küttega ja küttesüsteemi/-kaabelite võimsus peab olema piisav, et tagada vee äravoolusüsteemis jäätumise- kaitse.

Tavaliselt on elektriküttelahendused isere- guleeruvad ehk lülituvad ise vajadusel sisse ja välja.

Väga tihti aga lülitavad tellijad kokkuhoiu eesmärgil elektriküttelahendused suveks

välja ja unustavad need sügisel sisse lüli- tada. Probleem avastatakse aga liiga hilja, kui veeäravoolud on juba ära jäätunud. Juhtub ka, et elektriküttelahendus on liht- salt rikkis või sootuks läbi põlenud, küttesüs- teem ei toimi. Vahel ehitatakse vee äravoolu küttesüsteem küll valmis, aga unustatakse elektrivõrguga ühendada.

On juhtunud, et tellija isegi ei tea, et elekt- riküttelahendus olemas on, rääkimata konk- reetsetest üksikasjadest. Vahel unustatakse vee äravoolusüsteemile elektriküttesüs- teem hoopis panemata.

Kevadise hoolduse aeg on käes

Lamekatus tuleks üle vaadata vähemalt kaks korda aastas – kevadel pärast külma aja lõppu ning sügisel enne uute külmade tulekut.

Välja tuleks selgitada võimalikud katuse mehaanilised vigastused (torkeaugud, keevisõimbluste ja materjalide rebendid, katuse või hoone vajumisest tekkinud vigas- tused). Leitud vigastused tuleb kohe paran- dada.

Kontrollida ja vajadusel hooldada tuleb ka kõik katusel olevad käigurajad, katuseaknad, katuseluugid, turvapollarid, läbiiviigud, para- petid, räästad, varikatused ja muud katu- sega seotud elemendid.

Kevadise ülevaatuse aeg on seega just nüüd ning arukas katuseomanik kaasab otsuste tegemise ka kompetentse spet- sialisti.

OÜ Evari Ehitus | tel 738 0927, 506 0579 | e-post: evari@evari.ee | evari.ee